

“PTS” sistemine geçilmesinin artan maliyetlerin önüne geçilmesi ve gelişen teknolojiye uyum sağlanması amacıyla gerçekleştirildiği, gerekli teknik ve hukuki altyapı sağlandıktan sonra sistem değişikliğine gidildiği,

2.3. Kamu kurumlarının kamu hizmetini yürütürken kullandıkları sistemleri süresiz olarak devam ettirme taahhüdünde bulunmalarının mümkün ve makul olmadığı, kamu yararı ilkesi gereği hizmetin daha etkin ve düşük maliyetle sunulabilmesi için sistem değişikliğine gidilebileceği,

2.4. “Kurumsal Kimlik Kartı ve Araç Geçiş Sistemi Yönergesi”nin 12 nci maddesinde kayıt ücreti talep edilmeyecek öğrencilerin açıkça sayıldığı, bunların engelli, şehit veya gazi yakını öğrenciler olduğu ve başvuranın bu kapsamda bulunmadığının dikkate alınması gerektiği,

2.5. Tüm öğrencilerin Üniversite yerleşkelerine kurumsal kimlik kartı ile giriş imkânının bulunduğu, hususları belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinde; *“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”*

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; *“Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”*

5. 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun

5.1.“Senato” başlıklı 14’üncü maddesinde; *“...b. Görevleri: Senato, üniversitenin akademik organı olup aşağıdaki görevleri yapar: (2) Üniversitenin bütününi ilgilendiren kanun ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak veya görüş bildirmek*

5.2. “Üniversite Yönetim Kurulu” başlıklı 15’inci maddesinde; *“(1) Yükseköğretim üst kuruluşları ile senato kararlarının uygulanmasında, belirlenen plan ve programlar doğrultusunda rektöre yardım etmek, (2) Faaliyet plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak; üniversiteye bağlı birimlerin önerilerini dikkate alarak yatırım programını, bütçe tasarısı taslağını incelemek ve kendi önerileri ile birlikte rektörlüğe, vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine sunmak,”*

6. Yükseköğretim Kurumları, Mediko-Sosyal Sağlık, Kültür Ve Spor İşleri Dairesi Uygulama Yönetmeliğinin “Sosyal Hizmetler” başlıklı 15. Maddesinde; *“Dairede, Sosyal Hizmetler olarak aşağıdaki hizmetler yürütülür:...d) Öğrencilerin ve çalışanların ulaşım hizmetlerinin görülmesini temin etmek veya bu konuda faaliyet gösteren kuruluşlarla anlaşarak, hizmetin en iyi şekilde yürütülmesini sağlamak”*

7. Dokuz Eylül Üniversitesi Kurumsal Kimlik Kartı ve Araç Geçiş Sistemine İlişkin Yönerge’nin

7.1. 6’ncı maddesinde; *“Kurumsal kimlik kartı, ilk defa veya yeniden olmak üzere düzenlenir. Kurumsal kimlik kartı bedeli her yıl Bilgi İşlem Daire Başkanlığı’nın teklifi üzerine Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenir.,*

7.2. 7’nci maddesinde; *“Kurumsal kimlik kartının kullanımına ilişkin usul ve esaslar Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca belirlenir. Kartın kaybolması, çalınması veya kullanılamaz hale gelmesi durumunda yeniden düzenlenmesine ilişkin işlemler ve ücretlendirme Üniversite Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda yürütülür.*

7.3.“Araç geçişleri” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasında; *“Araç geçiş sistemleri kapsamında yerleşkelere giriş/çıkış yapabilecek araçların bilgi sistemlerinde varlığı ile ilgili kontroller kurumsal kimlik kartı veya uygulanan bir teknoloji yardımı (araç etiketi, plaka tanıma vb.) ile yapılır. Araç giriş/çıkış yetkisi*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ile ilgili tüm iş ve işlemler üniversitenin Genel Sekreter tarafından yönetilir. Araç etiket bedelleri her yıl Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nın teklifi üzerine Üniversite Yönetim Kurulu'na belirlenir" hükümleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ÖZCAN YILDIZ'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

8. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; ilgili idare tarafından başvurana yönelik uygulanan idari işlemde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı tespit edildiğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan "Ret Kararı Önerisi" Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9. Başvuru, Dokuz Eylül Üniversitesi yerleşkelerine öğrenci araç girişinde daha önce uygulanan DE-HGS sisteminin kaldırılarak Plaka Tanıma Sistemi (PTS) kapsamında yıllık ücret uygulanması nedeniyle tahsil edilen 1.000 TL'nin iadesi, başvuranın mezuniyetine kadar araç girişinden ücret muafiyeti tanınması ve Üniversitenin uygulamasına ilişkin tavsiye kararı verilmesi talebine ilişkindir.

10. Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü Bilgi İşlem Daire Başkanlığının 31.07.2026 tarihli ve E- [REDACTED] - [REDACTED] - [REDACTED] sayılı yazısında; Üniversitede kullanılan "Akıllı Kart ve Araç Geçiş Sistemi"nin açık ihale yöntemiyle yenilenmesi sonucunda HGS sistemi yerine PTS sistemine geçildiği, bu değişikliğin teknolojik gelişmeler, mali sebepler ve yazılım sistemindeki değişiklikler nedeniyle gerçekleştirildiği, gerekli mevzuat değişikliklerinin yapılarak "Kurumsal Kimlik Kartı ve Araç Geçiş Sistemi Yönergesi"nin 05.09.2025 tarihli ve [REDACTED] sayılı Senato kararıyla onaylandığı belirtilmiştir. Anılan Yönergenin 6'ncı, 7'nci ve 12'nci maddeleri uyarınca akıllı kart basım ve PTS ücretlerinin her yıl Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenebileceği, bu kapsamda 18.09.2025 tarihli ve [REDACTED] sayılı Yönetim Kurulu kararı ile 2025-2026 öğretim yılına ait ücretlerin belirlendiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, söz konusu ücret politikasının belirlenmesinde diğer üniversitelerdeki uygulamaların da değerlendirildiği ve başvuranın Yönergenin 12'nci maddesinde ücret alınmayacağı belirtilen engelli, şehit veya gazi yakını öğrenciler kapsamında bulunmadığı bildirilmiştir.

11. Başvuranın iddiaları, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğünün konuya ilişkin açıklamaları ve Kurumsal Kimlik Kartı ve Araç Geçiş Sistemi Yönergesinin 6'ncı, 7'nci ve 12'nci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; üniversite yerleşkelerinde uygulanacak araç geçiş sisteminin teknolojik, idari ve mali ihtiyaçlar doğrultusunda değiştirilmesinin ve bu sisteme ilişkin ücretlerin belirlenmesinin Üniversitenin yetkili organlarının takdir yetkisi kapsamında olduğu, kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında kullanılan bir sistemin süresiz olarak aynı şekilde devam ettirilmesinin idare açısından zorunlu olmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim PTS sistemine geçişin teknolojik gelişmeler, sistemin işletilmesine ilişkin maliyetler ve güvenli araç trafiğinin sağlanması amacıyla gerçekleştirildiği, yeni sistemin gerekli teknik ve hukuki altyapı oluşturulduktan sonra uygulamaya konulduğu görülmektedir.

12. Başvuranın daha önce duyurulduğunu belirttiği mezuniyete kadar geçerli araç giriş hakkına ilişkin iddiası bakımından; önceki uygulamanın aynı koşullarla devam ettirilmesini zorunlu kılan kazanılmış bir hakkın bulunduğu ortaya konulamadığı, yeni sistem kapsamında ücret muafiyeti tanınan gruplar arasında da başvuranın yer almadığı görülmektedir. Bu itibarla, mevcut bilgi ve belgeler çerçevesinde, başvuranın 1.000 TL'nin iadesi ve mezuniyetine kadar araç girişinden ücret muafiyeti tanınması taleplerinin yerine getirilmesini gerektiren bir hukuka aykırılık tespit edilemediğinden, başvurunun reddi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

13. İyi yönetim ilkelerine, 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin idare tarafından süresi içerisinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, böylece “kararların gerekçeli olması ve makul sürede karar verme” ilkelerine uygun davranıldığı; idarenin, başvurucuya verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği, bu nedenle “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uymadığı anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

14. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurumumuz tarafından reddedilmesi hâlinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. Buna göre; ilgili idarenin eylem ve işlemlerine karşı dava açma süresinden (varsa) arta kalan sürede yetkili ve görevli mahkemelerde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE,**

Kararın, **BAŞVURANA ve DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.